

(Συντοῦθε τημὴ ἐπησία. δρ. 12. (Ἀλλοδαπὸν) Ἐκδιδομένη Σάκις τῆς εβδομάδος: (Τιμὴ καταγωρ. δι' ἔλασσον σίχ. λ. 20.) Διεύθυνση εἰδοποίησιν (εκ 10 σίχ.) Δ. 3.)

E A D A E S.

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, Τῇ 12 Μαρτίου 1866.

Η ΠΑΠΙΣΣΑ ΙΩΑΝΝΑ.

Т П О

Ε. Δ. ΡΟΪΔΟΥ.

(Συρέχεια· ἵδε ἀριθ. 1641.).

Οἱ λόγοι τοὺς ὅποίους προτάσσεις δ συγγραφεὺς πρὸς πρό-
ληψιν τῶν κατηγοριῶν εἰς τῷ ὄντι verba κενά· ίδου τὶ^ν
λέγει· «αἱ ἀδρίστοι καὶ ἀστήρικτοι δικυρτυρήσεις ἐν ὄν-
»ματι τῆς ήθικῆς, ήθικετητος, ήθικοποιήσεως, ή ὅπως
»ἄλλως καλοῦσι τὸ πρᾶγμα αἱ ήμετεραι ἐφημερίδες, οὐ
»μόνον δὲν σημαίνουσι τίποτε (!), ἀλλὰ κ' ἐνθυμίζουσι τὴν
«φράσιν τοῦ ἄγγλου ποιητοῦ, καθ' ὃν μόροι οἱ ἀρίθμοι
»δύμιλοῦσι περὶ ήθικῆς.» Εἴχοντες πεποίθησιν εἰς τὴν εὐ-
φύειν καὶ τὴν κρίσιν τοῦ συγγραφέως, δὲν θέλομεν νὰ τὸν
ἀδικήσωμεν πιστεύοντες, διτὶ σπουδαῖως ὁχυρώθη ὅπισθεν
τῶν ὁμιλιῶν τούτων.

Ως δύναται νὰ κρίνῃ ἔκαστος ἐκ τοῦ συγγράμματος τού-
του, δι συγγραφεὺς κέκτηται τῶν προσόντων, διὸν ἡδύνατο νὰ
καρυκεύσῃ τοιουτοτρόπως «τὸν ἀρροτὸν καλόγηρον τοῦ
μεσαιώνος», ὥστε νὰ τὸν καταστήσῃ οὐ μόνον ὑποφερτὸν,
ἀλλὰ καὶ ποθητὸν, χωρὶς νὰ λάθῃ τὰ καρικεύματα ἐκ τοῦ
Βορβέῳδου, καὶ οὕτω νὰ προσφέρῃ ἀπὸ «πρωτοφαρᾶ» καὶ ἔ-
τον παρ' ἡμῖν σεβασμὸν πρὸς τὸν ἀγαγνώστην», ὡς λέ-
γει μόνος, ἀντὶ φαγητοῦ ὕδατος βορβο-
ρῶδες καὶ ἀηδὲς, χωρὶς νὰ φανῇ τόσῳ ὀλίγον ἀδρό-
φων, ἢ μᾶλλον τόσω χοιρὸς εἰς τὴν ἡθικὴν, ὥστε
ν' ἀναγκάζῃ τὴν αἰδὼν ν' ἀναχειδίζῃ τὸ αἷμα τοῦ ἀναγνώ-
στου μέχρι τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, καὶ χωρὶς νὰ κατα-
στήσῃ τὴν Παναγίαν δῆμιον, τὸν Χριστὸν ἀγύρτην Ἐβραῖον,
καὶ τοὺς συζύγους; μάρτυρας Ἡδύνατο δηλαδὴ νὰ
μεταχειρισθῇ μαλακώτερον πλῆκτρον (ἐκολουθοῦμεν τὴν
μεταφορὰν τοῦ συγγραφέως) διὰ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἀπαθοῦς
(!) Ἑλληνος, ἀπὸ τὴν σιδηρούργικὴν Βραελάν, ἣν καταφέρει
ἐπανειλημένως εἰς τοὺς σπουδαιοτέρους δεσμοὺς πάσῃς κοι-
νωνίας!

Μεγάλην προσπάθειαν καταβάλλεις δι συγγραφεύς; νὰ πεί-
σῃ τους; ἀνθρώπους, οἵτις οὐδὲν ίερὸν οὐδέποτε εἰν ἔχει
ὑπάρχει καὶ σπουδαῖως ἀμιλλάζεις νὰ μπερθῇ τὸν ποιητὴν
τοῦ «Ἐρωτῶλου» κατὰ τὴν εὔρεσιν τῶν συγκινητικῶν . . .

σκηνῶν. Καὶ ὅμως εἶναι νέος καὶ κατὰ τὴν κοινωνικὴν
αυτοπειροσάνη θικός, καθόστον γνωρίζομεν.

Ἐὰν γῆθέλαμεν νὰ μιμηθῶμεν τὸν συγγραφέα τῆς: «Ιωάννας» καὶ νὰ συναρμόσωμεν ἐν μωσαϊκὸν ἐκ τεμαχίων τινῶν αὐτῆς δὲν γῆθέλαμεν εὔρει ἄκρην· διότι ἔπειτε ν' ἀναδημοσιεύσωμεν ὅλην τὴν «Ιωάνναν», ἐκτός τινων αὐτῆς μερῶν. Τόσω εἶναι ἐκλεισγμένων τὰ λιθάρια, δι' ᾧ συνηρμόσθη τὸ μωσαϊκὸν αὐτό! Ἀλλ' ἡμεῖς δεικνύοντες εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας διληγότερον σεβασμὸν ἐκείνου, τὸν δποιὸν ἔδειξεν ὁ συγγραφεὺς πρὸς τοὺς ἀναγνώστας τῆς «Ιωάννας» του, καὶ οὐδεὶς μενοὶ μὴ καὶ ἐφ' ἡμῶν σωρευθῶσιν αἱ καταρραι, ὅσας οἱ νέοι καὶ νέει οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ γέροντες ἀναγνῶσται τῆς «Ιωάννας» σωρεύσωσιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ συγγραφέως αὐτῆς, ἀρκούμενοι δεικνύοντες εἰς τοὺς ἀναγνώστας μας μέρον μόνον τινα, καὶ πρὸς τοῦτο ἀρχόμενοι ἀπὸ τῶν σεμνοτέρων.

Ἐν σελ. 64 παριστῶν τὴν συμβίωσιν τῶν γονέων τῆς «Ιωάννας» καὶ τὸν ὑπνον . . . αὐτῶν, λέγει· «ὅσῳ πυ-
»κνοτέρα κατέπιπτεν ἡ χιλών, τόσῳ σφιγκτότερα ἐνγκαλί-
»ζετο τὸ ὄλβιον ἐκεῖνο ζεῦγος», καὶ ὀλίγον κατόπιν ἐν ἀρ-
χῇ τῆς 65 σελ. «ὅτε πρωΐτην τινὰ, ἐνῷ ὁ μοναχὸς (πατήρ
»τῆς Ιωάννας) ἀπετίνασσεν ἐκ τῶν βλεφάρων του τὸν ὕ-
»πνον καὶ ἐκ τῆς μαύρης γεννειάδος του ξενθύάς τινας τρί-
»γχας τῆς γυναικός του . . . »

Άφοῦ «οἱ ἀνήμεροι κάτοικοι τοῦ Ἐρκυνίου δάσους ἀπέ-
»κοψαν (τῷ πατρὶ τῆς Ἰωάννας) . . . πᾶσαν πατρότητος ἐλ-
»πίδα» (σελ. 71), ἡ μήτηρ τῆς Ἰωάννας Γιούθα ἔζητε ἀπὸ
τὸν ἄγ. Πατέρον «νὰ ἐφεύρῃ θυμάτι, ίνα ἀπολαύσῃ καὶ
«πάλιν τέκνα», ἡ εὐχὴ τῆς ἐπιληρώθη . . . ἀλλ᾽ ύπὸ δύω
τοξοτῶν . . . οὔτινες «ἥπιλωσαν αὐτὴν ἐπὶ τῆς χλόης,
»καὶ διὰ τῆς βίας τῇ ὑπενθύμισαν τὸν ἀληθῆ ἐπὶ τῆς γῆς
»προορισμὸν τῆς γυναικός» (!) (σελ. 72). Σημειώσατε οὖτε
ταῦτα δὲν δεικνύεις συγγραφεὺς πόθεν ἔλαβες καὶ ἐπομέ-
νως. ἔννοεῖτε. Οὐτε ἀνήκουσιν εἰς τὸ μυθικὸν μέρος.

Ἐκ τῆς τοιαύτης πληρώσεως τῆς εὐχῆς τῆς Γιούθης ἐτέ-
γχθη ἡ Ἰωάννα, ητις κλαίουσα ἐπὶ τοῦ τάφου τοῦ πατρός
της εἶδεν ὄνειρον. Τὸ ὄνειρον τοῦτο ἔπλακεν ὁ συγγραφεὺς
κατ' ἀπομίμησιν τοῦ ἐνυπνίου τοῦ Λουκιανοῦ, καὶ ἐν αὐτῷ
ἀναπτύσσει τὰς περὶ κοινωνικοῦ καὶ μοναστικοῦ βίου ἀρχάς
του. Είναι δὲ τοιαύται αἱ ἀρχαὶ του αὗται, ὥστε οὐδὲ λέξιν
ἔξ αὐτῶν τολμῶμεν ν' ἀποσπάσωμεν... Εὐχόμεθα δὲ μόνον
αἱ τοιαύται γένοις πολλαῖς καὶ ἐπιτύχησαν αὐτούς μήτραν ἄγ. Ἰδαν.

εἰς τὸν συγγράφειν εἰπούσην οὐδεὶς μέτοι πολλαχοῦ τῆς «Ιωάννου»
Αἱ ἐπιθυμίαι τοῦ συγγράφεως, πολλαχοῦ τῆς «Ιωάννου»
ἐκδηλούμεναι, μαρτυροῦσιν εὐγένειαν αἰσθημάτων καὶ ὑπό-
ληψιν εἰς τὸν μοναστικὸν βίον. Οὕτω περιγράφων τὴν μίξην

τῶν γυναικῶν, αἵτινες παρεστάθησαν εἰς τὸ ὄνειρον τῆς Ἰωάννας, τὴν καλογραίαν ἀγ. Λιόβην, λέγει, ὅτι ἡτού ἐκ τῶν γυναικῶν ἑκείνων, τῶν δύοιών «ἔκκαστος ἥθελεν ἐπιθυμήσει... νὰ λύσῃ τὴν ζώνην (!) ἐντὸς σιωπηλοῦ κελλίου» εἰς τὸ ἀμφίβολον φῶς λυχνίας κρεμαμένης πρὸ τῆς εἰκόνος ἀγίου» (!) Θέλει καὶ μάρτυρας, βλέπετε! ἔχει τάχα πεποίθησιν εἰς τὴν ἀξίαν του;

Ἐν σελ. 101 διαγραφές δέχεται καὶ ἔκτην τινὰ αἴσθησιν, ἵς μάλιστα μεταφέρει καὶ τὴν ὄνομασίαν, ἵνα ἔδιδον αὐτῇ οἱ χρονογράφοι: τουτάζεται ἀναγνώστριαν ἐρυθριῶσαν καὶ σπεύδει νὰ χαριεντισθῇ πρὸς αὐτήν! Πράττει ταῦτα ὁ νέος συγγραφεὺς καὶ εἰς τὰ σαλώρια, ἢ ἐκεὶ ἀπέχει ἀπὸ σεμερίτητα νὰ ἔλθῃ εἰς μυστικὰς συνδιαλέξεις μετά κυριῶν;

Ἐν σελ. 101—102 παριστᾶ σκηνὴν (υθύδη διότι δὲν μᾶς δεικνύει τὴν ίστορικὴν καταγωγὴν της) καλογήρων μεθυσμένων διωκόντων ἐν τῷ σκότει τὴν Ἰωάνναν· λυπούμεθα διὰ τὸ φύλλον δὲν μᾶς ἐπιτρέπει νὰ δημοσιεύσωμεν αὐτὴν, ἵνα κρίνῃ δ ἀναγνώστης μᾶς τὴν δεινότητα τοῦ συγγραφέως εἰς τοιούτου εἰδούς σκηνάς

Ἡ Ἰωάννα σχετίζεται μὲ τὸν Φρουμέντιον, ἀναχωρεῖ μετ' αὐτοῦ ἐκ τῆς μονῆς τῶν γυναικῶν, διόπου διέμενε, καὶ εἰσέρχεται, ὡς καλόγυρος, εἰς τὴν μονὴν τῶν ἀνδρῶν «ὅπου καυτάκει (μετὰ τοῦ Φρουμεντίου) ἀνενοχλήτως εἰς τὸ αὐτὸν κελλίον»! (σελ. 126).

Κατὰ τὴν διήγησιν τῆς ἀποδράσεως ταῦτης διαγραφές ἔκτυλίσσει πικνάς φάλαγγας αἰσχροτάτων κατὰ τῆς ἡθικῆς. Ο ἄγ. Ἀντώνιος, αἱ ψυχρολουσίαι, αἱ ἀπολαύσεις, ὅλα τὰ μέλη τοῦ γυναικείου σώματος κτλ. εἶναι τὰ καρυκεύματα τῆς διηγήσεως, τὰ κολοκύνθεια κτυπήματα, διέῶν διαγραφές: «έξυπνα τὴν ἀπάθειαν τοῦ Ἑλληνος!! Πολὺ βρειά ὑποθέτει κοιμιομένους τοὺς Ἕλληνας, μήπως ζυγίζει μὲ τὸ ἴδιον μέτρον αὐτούς;

Εἰς τὴν μονὴν τῶν ἀνδρῶν ἦτο καλόγυρος τις Καρβίνος, ὃς εἰς ἐπασχεν σέρησιν δροίαν μὲ τὴν τοῦ πατρὸς τῆς Ἰωάννας. Ἐνεκα τῆς σερήσεως ταῦτης διαγραφές ἀφίνει ἀμερίμνως τὴν φαντασίαν του νὰ παίζῃ μετὰ τοῦ Κορβίνου διπλῶς ἀναδέστρον! Άς μὴ τῇ διαταράξωμεν τὴν ἡσυχίαν. Ο Κορβίνος γίνεται αἵτιαν ἀναχωρήσωσιν ἐκ τῆς μονῆς δ Φρουμέντιος καὶ ἡ Ἰωάννα, αἵτινες μετὰ περιπλάνησιν (μεμιγμένην πάντοτε μὲ τὰ ίστορικὰ ἀπανγάσματα τῆς σφριγώσης φαντασίας τοῦ συγγραφέως) ἔρχονται εἰς Ἀθήνας. Ἡ ἐδῶ διαμονὴ αὐτῶν ἀναφέρεται τὸ πλεῖστον εἰς τὰς κατὰ τῆς θοησείας ἐπιθέσεις, περὶ ὧν κατωτέρω μόνον δὲ μνημονεύομεν τὸ χωρίον τοῦτο περὶ τῶν τότε Αθηναίων ὡς δειγμα τῆς λεπτῆς ἐκφράσεως τοῦ συγγραφέως «αἱ μυτέρες, αἱ σύζυγοι, οἱ ἀδελφοί καὶ τἄλλα ὀρληρὰ πλάσματα ... δὲν ἡμφισθήτοις τὴν τιμὴν νὰ κρατῶσι τὸν κηρόν εἰς τὸν ἔνοντας» (!)

Μετά μακρὰν διάμονὴν εἰς Δαφνίον καὶ ἐπταετῆ συμβίωσιν, ἡ Ἰωάννα ἀφίνει τὸν πεωχὸν Φρουμέντιον καὶ ἀναχωρεῖ εἰς Ρώμην, διόπου γίνεται Πάπισσα. Ἡ ἡθικὴ κλονίζεται κατὰ τὴν περιγραφὴν τῶν γυναικείων δρμῶν τῆς ἡδη παπίσσης, καὶ διανοὶ πόθοι οὗτοι διαρρήγνυνται (εἰς τοὺς δύω τελευταῖους στίχους τῆς σελ. 259 διόπου ἡ Ἰωάννα «λείχει τὸν ἀπηγορευμένον καρπόν») ἡ ἡθικὴ κρύπτει τὸ πρόσωπον καὶ πίπτει. Ἡμεῖς δὲ παύομεν μὴ εὑρίσκοντες ἀνάλογον ἐπίθετον νὰ χρακτηρίσωμεν τὸ Ζενίθ τῶν γαλλικῶν γνῶσεων τοῦ συγγραφέως! καὶ τῆς καλοκοθίας τοῦ καλάμου του!

Ἄς οἰκτείρωμεν ἐδῶ καὶ γενικάς τινας ἀρχὰς τοῦ συγγραφέως, τὰς δύοίκις διατυποῖ διὰ τοῦ γυμνοτέρου τρόπου, οἷον τὸν δρισμὸν τοῦ ἔρωτος, δηδειὲ! ὁ Σαμφόρτιος καὶ τὸν δύοιον παραδέχεται δ συγγραφεὺς ἐν σελ. 216. Ἐρωτῶμεν τὸν συγγραφέα, ὅτις παρετήρησεν (εἰς ἰδίας βεβαίως ἀντιλήψεως) διὰ τὸ οὐσιωδέστερον ἐλατήριον τοῦ ἔρωτος εἶναι ἡ ἀργία: ὅτις ἐπομένως ἥσθιάνθη τὸν ἔρωτα, ἥσθιάνθη αὐτὸν κατὰ τὸν δρισμὸν τοῦ Σαμφόρτιου; ἢ μόνον ἡ φαντασία του τὸν ἔπεισεν, διὰ τὸ δρισμὸς ἐκεῖνος εἶναι ὀρθός;

Τοιαύτη ἡ «Πάπισσα» πρὸς τὴν ἡθικήν. Πρὸς δὲ τὴν ἐκκλησίαν μὴ ἀρκούμενος δ συγγραφεὺς εἰς τὴν ἐκτρώματα, ὅσα ἥδυνήθη νὰ συλλέξῃ ἐκ τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βορδόρου τοῦ μεσαιώρος, ἐπιφέρει καὶ ἰδίας κρίσεις καὶ εἰρωνείας κατὰ τῆς θοησείας καὶ τοῦ κλήρου, κατά τε τῆς ἐσωτερικῆς καὶ ἔξωτερικῆς λατρείας, οὕτως εἰπεῖν. Συνομολογούμεν, διὰ τὸν πρόστιμον τηνακόπειαν μουσικήν, ἔχει δίκαιον, ἀλλ' ὡς πρὸς τινα, οἷον τὴν ἐκκλησιαστικήν μουσικήν, ἔχει δίκαιον, ἀλλ' ὡς πρὸς τὴν στατανικήν προσπάθειαν τοῦ νὰ ἔνωση πᾶν ἀηδές καὶ αἰσχρόν, δηδού δήποτε εὔρε αὐτὸν, τί νὰ εἴπωμεν; Καὶ καλὰ, εἴπεν διὰ τὸν καθολικὸν κλήρον: τί ἥθελε νὰ ταξιδεύσῃ τὴν Ἰωάνναν εἰς Ἀθήνας; τί ἥθελε νὰ τὴν φέρῃ εἰς γενιματοῦ ἀρχιεπισκόπου Νικητᾶ; Δὲν ἥρκεσθη δεῖ εἰς μόνας τὰς εἰκόνας, ἀλλὰ συνέρρεψεν δ συγγραφεὺς σειρὰν λογοπαιγνίων ἐπὶ τῶν μεταφορῶν, ὅσας ἀπήντησεν εἰς ἐκκλησιαστικὰ βιβλία, ἐπὶ τῶν μυστηρίων, ἐπὶ τῶν βιογραφιῶν τῶν ἀγίων καὶ ἐπὶ παντὸς ἀναφορούμενου εἰς τὴν ἐκκλησίαν (ἰδεὶ ἰδίως ἐν σελ. 195-198). Παροιστῶν τὰ κατὰ τὴν τράπεζαν τοῦ Νικητᾶ, δ συγγραφεὺς πασπαθεῖ νὰ ζωγραφίσῃ διὰ τὸν Ἀκτιθέον, «ἐκ τοῦ στόματος τοῦ «διοίου ἐξήρχοντο σκώληκες διὰ τὴν ὑπερβολικὴν νησείαν», τὸν Αθανάσιον, «ὅστις οὐδέποτε ἔψυψε τὸ πρόσωπον, ἢ τοὺς πόδας του..... «τὸν Μελέτιον», τοῦ δύοιού τοῦ σῶμα ἐκλύπτετο ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν ὑπὸ ἔλκους πονηροῦ». Ταῦτα πάντα δὲ εὑρῶν εἰς τοὺς διαφόρους βίους τῶν ἀγίων συνέλεξεν ἐπὶ τὸ αὐτὸν, δ σερημογράφος τῆς Ἰωάννας: διατι; διὰ νὰ κινήσῃ μῆσος κατὰ τῆς ἐκκλησίας; Πάσον ἀξιέπαινος εἶναι!

Ἡ διαστυχὴς ἄγ. Μαγδαληνὴ, ὡς ἀγία, καὶ ὁ κ. Π. Σοῦτσος, ὡς ποιητής, εὑρον τὸν μπελά των ἀπὸ τὴν «Ἰωάνναν», μάλιστα ἡ ἄγ. Μαγδαληνὴ ἐτιτλοφορήθη πλαγίως μὲ ποικίλα τιμητικὰ ἐπίθετα, καὶ ἐπὶ τέλους περὶ αὐτῆς ἐπιφέρει δ συγγραφεὺς, διὰ τὸν ἀμαρτήματα τῆς κατέστησαν πλειστέρας γυναικας ἀμαρτωλάς, παρόστας ἡ μετάνοιά της ἀγίας.» (σελ. 174). Ἐν γένει δὲ, διότι πολὺ ἐξετάθημεν, δ συγγραφεὺς ἐπεδίωξε πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ τὸν βοηθήσῃ εἰς τὴν κατὰ τῆς ἐκκλησίας ἐπίθεσίν του, καὶ δηδού δήποτε εὔρισκων αὐτὸν τὸ ἡρπαζει τὸ ἐτοποθέτει, δεικνύων μὲν τὴν καταγωγὴν του, ἀλλὰ μποδεικνύων καὶ τὴν περὶ αὐτοῦ ἴδεαν του, ἡτις πάντοτε συνέτρεχε τὰ πολέμια τῇ θρησκείᾳ. Ο συγγραφεὺς ἀγαπᾷ τὴν εἰδωλολατρείαν. «Ο χριστιανισμὸς, λέγει, κατέπνιξε τὴν εἰδωλολατρείαν καὶ ἐν τούτοις τὸ ἄκακον τοῦτο θῦμα κατέστησε τὸν φονέα του γενικὸν κληρονόμον..... οἱ χριστιανοὶ ὀνόματαν ἐκκλησίας τοὺς ναοὺς (ἄλλο ἐκκλησία καὶ ἄλλο ναός), τοὺς βωμοὺς θυσιαστήρια, τὰς πομπὰς λιτανείας, καὶ τὸν θεοὺς ἀγίους ἄγ. Νικόλαον τὸν Ποσειδῶνα, τὸν Πανᾶ ἄγ. Δημήτριον καὶ τὸν Ἀπόλλωνα ἄγ. Ἡλίαν.» Ταῦτα δὲ παρέλαβε παρὰ τοῦ Πουκεβίλ (σελ. 183 καὶ

318). Ο συγγραφεὺς εἶναι ὑπέρμαχος τῆς Ἱερᾶς ἔξετάσεως (ὅρι σελ. 327) καὶ κατήγορος φυνερὸς τοῦ χριστιανισμοῦ· περὶ τούτου δὲν λέγομέν τι, διότι δὲ συγγραφεὺς ἐπιφυλάσσεται νὰ ἐκταθῇ εἰ; ἄλλο προσεχῆς ἐκδόθησόμενον σύγγραψικά του, ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἐκκλησιαστικοῦ βορβόρου τοῦ μεσαιώνος ἔχον τὴν πηγήν.

Χωρὶς νὰ εἰπωμεν πλείονα, δὲ συγγραφεὺς, κηρύττει πᾶν αἰσθημα, ως μηδέν· δὲ ἔρως, ἡ φιλία, ἡ στοργὴ, ἡ ηθική, ἡ θρησκεία εἶναι, κατ' αὐτὸν, πλάναι καὶ παίγνια. Ή δὲ «Ιωάννα», λέγομεν, δὲ, ἡ οὐδένα σκοπὸν ὀφέλιμον ἔχει (ῶς προσήκει παντὶ ἔργῳ), ἢ ἀν ἔχῃ σκοπὸν τινὰ οὗτος εἶναι νὰ ἔχονται ηθική, ἡ ηθική, ἡ συζυγία, ὁ ἔρως, ἡ φιλία, ἡ στοργὴ, ἡ φιλοπατρία καὶ ἡ θρησκεία!

Άλλὰ τὰ φορέα ταῦτα ἐλαττώματα τῆς «Ιωάννας», δὲν πρέπει νὰ κάμωσι τὸν ἀναγνώστην νὰ νομίσῃ δὲ αὕτη στερεῖται προτεργάματον. Πολλοῦ γε καὶ δεῖ. Εἶχε καὶ ἔξωτερικὰ καὶ ἐσωτερικὰ προτερήματα μεγάλα καὶ πολλά. Λεπτικὸν καθαρὸν, κανονικὸν καὶ ἀνάλογον πρὸς τὴν ἐκάστοτε ἔννοιαν, εἰκῆνες ζωηρὰι καὶ ποικίλαι, πλοκὴ λόγου ἔντεχνος καὶ ἀφελῆς μεταφοραὶ καὶ παρομοιώσεις κατάλληλοις καὶ πλήρεις ἀπαντῶνται καθ' ὅλον τὸ σύγγραμμα. Ή πολυμάθεια τοῦ συγγραφέως, ἡ φιλοποίια αὐτοῦ ἡ πλήρης γνῶσις τῶν ἐκκησιαστικῶν τοῦ μεσαιώνος καὶ ἐπὶ πᾶσιν ἡ ποικίλη εὐφύτε του καταφρίνονται εἰς ἐκαστὸν στίχον τῆς «Παπίσσης». Ή περιγραφὴ τῆς εἰς Δαφνίον διαμονῆς τοῦ Φρουρεντίου καὶ τῆς Ιωάννας, παραβαλλομένη πρὸς τὰς περιγραφὰς τῶν μονῶν τῆς δύσεως καὶ τῶν τελετῶν τῆς Φώμης, καταδεικνύει τὴν εἰς τὸ περιγράφειν δύναμιν τοῦ καλάμου τοῦ συγγραφέως. Άλλὰ περὶ τοιούτων λαλοῦντες δὲν ἔγγιζωμεν τὸν κύκλον τῆς φιλολογίας; ἀς ἀποφύγωμεν τὰς διαμαρτυρίεις αὐτῆς, μακρινόμενοι τῆς σφρίξας της.

Ἐν τελευταῖον· αἱ πολιτικαὶ δοξασίαι τοῦ συγγραφέως τῆς «Ιωάννας» προβάλλουσιν ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὴν ποταπὴν κεφαλὴν των εἰς τὴν διήγησιν, ἐπρεπε περὶ αὐτῶν νὰ εἰπωμεν δλίγα, ἄλλα καθ' ὅσον ἐννοήσαμεν αἱ δοξασίαι αὗται ἀνάγονται εἰς τὰς δοξασίας μιᾶς νέας πολιτικῆς σχολῆς ητις λελοιθότως σχηματίζεται περὶ ἡμῖν, καὶ περὶ ταύτης ἡ «Αὔγης» σκοπεύει νὰ πληροφορήσῃ τὴν κοινωνίαν. Εὐχόμεθα δὲ νὰ ἡπατάθημεν καὶ νὰ μὴν ἀνήκῃ εἰς αὐτὴν δὲ συγγραφεὺς τῆς «Παπίσσης».

Οσα εἴπαμεν δὲν νομίζομεν δὲ αἱ δύνανται νὰ δυσαρεστήσωσι τὸν συγγραφέα, δι' οὓς λόγους δὲ «Χάρτης» καταλήγων τὴν κρίσιν του εἰπεν καὶ διότι ἡμεῖς προεψυλάχθημεν ὅσον μᾶς ἐπετρέπετο ἀπὸ τοῦ νὰ ἔγγισωμεν τὰ μέρη τοῦ συγγράμματος ἀτίνα δὲ συγγραφεὺς θεωρεῖ ὡς γε. Εὐ μόνον φοβούμεθα, μὴ ἡ κρίσις αὕτη τῆς «Αὔγης» ἀπέτυχεν ἐντελῶς τοῦ σκοποῦ της ἡ μᾶλλον μὴ ἔφερεν ἀντίθετον τοῦ διωκομένου ἀποτέλεσμα, ἔξαψος τὸν πόθον τῶν νέων καὶ κυριῶν πρὸς ἀπόκτησιν τῆς «Ιωάννας». Τοῦτο δὲν θὰ δυσαρεστήσῃ βεβίως τὸν συγγραφέα αὐτῆς Ίσως ἐπανίδωμεν τὴν «Ιωάνναν» προσεχῶς.

ΔΙΑΦΟΡΑ.

Χθες ἐπρόκειτο νὰ δημιύσῃ εἰς τὴν πλατεῖαν τὴν Όμονοίας δὲ κ. Φλουράνης, ἄλλ' ἡ ἀστυνομία τὸν ἐμπόδιον καθ' ήν ὁρκὸν ἐπρόκειτο νὰ δημιύσῃ. Τὸ θέμα του ως γνωστὸν ἦτο περὶ φιλελληνισμοῦ, δὲ δοθεὶς λόγος τῆς παρεμποδί-

σεως, δὲ τὸ σύνταγμα δὲν ἐπιτρέπει τὸ ἐν δημοσίαις συναθροίσεσιν δημιλεῖν εἰκῇ εἰς μόνους τοὺς πολίτας ἐλληνας. Οὔτω τούλαχιστον ἡκούσαμεν ἀλλ' ἡκούσαμεν ἐπίσης δὲ καὶ ἄλλοι τινὲς λόγοι ἀλλοθεν τὴν ἀρχὴν ἔχοντες ὑπηρεσιῶν τὴν ἐμπόδιον. Θὰ μάθωμεν καὶ θὰ ἐπανέλθωμεν. Εν τούτοις ὁ Καρώνης ἔκρινε καλὸν νὰ μὴ ματαιωθῇ ἡ προκήρυξις του, δὲ τοιοῦτο ἀναβάτης εἰπε, εὐχαριστήσας καὶ ἔξυμνησας τὸ Γαλλικὸν θύνος καὶ τὸν κ. Φλουράνη.

— Τὰ ὑπουργικὰ εἰσὶν εἰς ἀρακάτεψιν. Ο κ. πρωθυπουργὸς καὶ οἱ ἄλλοι ὑπουργοὶ διεμαρτυρήθησαν κατὰ τῶν αὐτοκεφάλων ἐνεργειῶν τοῦ κ. Φορέστη, τῶν πρὸς κατάρτισιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν ἐν τοῖς Ιονίοις νήσοις δικαστηρίων γενομένων. Εἴως ἐδῶ εὑρίσκονται μέχρι τοῦδε.

— Προχθεὶς τὸ ἑσπέρχας ἐδείπνησαν παρὰ τῇ Α. Μ. διάφοροι πολιτικοὶ καὶ ἄλλοι, ἥτοι οἱ κκ. Δ. Βούλγαρης, Αθ. Μιαούλης, Α. Γ. Κουντουριώτης, Κ. Δαρειώτης, Α. Κοντόσταυλος, Σ. Κουμανούδης, Κ. Φρεαρίτης, Π. Μαυρομιχάλης, Γ. Ζηνόπουλος, Α. Μάμουκας, Ι. Δεληγιάνης, Γιανετᾶς, Παππαζαφείρης ὑποφρόναρχος, Τριγγέτας, Λαζαρέτος (Κεφαλλήν), Λ. Μελάς, Γ. Τυπάλδος καὶ Γ. Γ. Τυπάλδος.

— Ή Κυβέρνησις προεκήρυξεν δὲν δὲν φατριάζει, δὲν δὲν ἐπεμβαίνει εἰς τὰς ἐκλογὰς καὶ τὰ παρόμιοι. Καὶ δημως τὴν παραμονὴν τῶν ἐκλογῶν ἀπολύει ἐνα διδάσκαλον τῆς ἰχνογραφίας παρὰ τοῖς δημοτικοῖς σχολείοις τῶν κορασίων, ἐνα δηντικον ὑπαλληλον γηράσαντα εἰς διδάσκαλίαν τῆς κατωτέρας ἐκπαιδεύσεως, ἐνα τεθλιψμένον καὶ πολυμελή οἰκογενειάρχην, χθὲς στερηθέντα τῆς συζύγου του, τὸν Σωτήριον Καρτέσιον, λέγομεν. Ο ἀσπλαγχνὸς ὑπουργὸς δὲν ἐλυπήθη τὰ τέκνα τῆς δυστυχοῦς Καρτεσίου! ἀφήρεσε σκληρῶς ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν τὸν ἐπιουσιον ἄρτον. Εμπρος, κυριε δημοργὲ! προχώρει εἰς τοιούτου εἴδους παύσεις. Εἴσο δημως Βέβχιος, δὲν η θεία δίκη δὲν ἀφίνει ἀτιμώρητον ἐκείνον ὅστις φονεύει ἐνα ἀναξιοπαθῆ οἰκογενειάρχην τοιουτόρπως.

— Χθες ἐδωσε τὴν τελευταίαν παράστασιν ἡ ἐλληνικὴ δραματικὴ ἑταιρία, ητις μεταβαίνει εἰς Σύρον.

— Τὴν παχελθοῦσαν παρασκευὴν συνέβη εἰς Πειραιᾶ ἥττις μεταξὺ Ἰταλῶν καὶ Ἀγγλων ναυτῶν, ήν διέλυσεν ἡ ἀστυνομία συλλαβοῦσα τοὺς ταραχίκους οὓς παρέδωκεν ἐπειτα εἰς τοὺς οἰκείους προξένους.

— Εν Κορίνθῳ συνελήφθη πρό τινων ἡμερῶν δὲ πριν διεῖσις νυκτοκλέπτης τοῦ Πειραιῶς Κατσίμικας, ὅστις καὶ ἐψυλαχίσθη εἰς Πειραιᾶ τὸ Σάββατον δὲ ἀπέδρασεν ἀπὸ τὴν φυλακὴν, ἄλλα συνελήφθη περὶ τὸν τάφον τοῦ Καραϊσκάκη, πληγωθεὶς καὶ διὰ πέτρας.

— Εἰς τὸ φύλλον τοῦ Σάββατου εἰσεχώρησαν τυπογραφικὰ λάθη, ἐνεκά της περὶ τὴν διόρθωσιν σπουδῆς, ως ἀγαχωροῦντος ἐξωτερικοῦ ταχυδρομείου καθόσον δσάκις εἶναι ἐξωτερικὸν ταχυδρομείον πρέπει τὰ φύλλα νὰ παραδίδωνται τὸ πολὺ μέχρι τῆς 2 ὥρας Μ. Μ. Οὔτω ἀντὶ «ἐφ' ἀπλοῦ ἐγράφη «έξ ἀπλοῦ» ἀντὶ «τεθειμένος» ἐγράφη «τεθημένος» ἀντὶ «έκμιζηση» ἐγράφη «έκμιζηση» καὶ τινα ἄλλα ως πρὸς τὰ πνεύματα καὶ τοὺς τόνους. Οἱ ἀναγγιῶσται μας θὰ μᾶς συγχωρήσωσιν, ἐνθυμούμενοι τὴν γγώμην τοῦ Κοραῆ, νομίζοντος ἀδύνατον τὴν ἀποφυγὴν τῶν τυπογραφικῶν λαθῶν.

— Ο κ. Κωνσταντόπουλος ἐπανήλθεν εἰς τὴν θέσιν τοῦ εἰσαγγελέως τῶν Ἐφετῶν.

— Ή οἰκονομική ἐφορεία Ἀττικῆς ἐνέγραψε κατὰ τὰ 1862, 63, 64 καὶ 65 εἰς τοὺς καταλόγους τῶν ἐπιτευμάτων τῶν χρήσεων τούτων δλων τῶν γεωργῶν καὶ κτημάτων τὰ κάρα πρὸς πληρωμὴν φόρου ἐπιτηδεύματος. Τὸ ἀνώμαλον τῶν τότε περιστάσεων οὕτω; ὑπηγόρευεν εἰς δλας τὰς διοικητικὰς καὶ οἰκονομικὰς ἀρχὰς νὰ ἐνεργοῦν τὴν ὑπηρεσίαν των. Ἀπασαι ἀπὸ φατριασμὸν καὶ ἀντιπάθειαν κινούμεναι ἔξησκουν τὴν ἐπιρρόην τῶν κατὰ τῶν ἀντιθέτων μερίδων. Τούτου ἔνεκκ ἐνεγράφησαν ὡς ἀνωτέρω καὶ τὰ κάρα πολλῶν γεωργῶν καὶ κτημάτων εἰς τοὺς φορολογικοὺς καταλόγους. Οἱ γεωργοὶ δὲν ἔλαβον γνῶσιν τῆς εἰς τὸ δημοχεικὸν κατάστημα ἐκθέσεως τῶν καταλόγων τούτων ἵνα ἐπιφέρωσι τὰ παράπονά των, διότι οὐδέποτε ἐνηργήθησαν οἱ τύποι κατὰ τὴν σύνταξιν, ἔκθεσιν καὶ ἐκτέλεσιν αὐτῶν. Τοῦτο αὐτὸ δυστυχῶς συνέβη καὶ ἐφέτος, κατὰ τὴν σύνταξιν τοῦ καταλόγου τῶν ἐπιτηδεύμάτων καθ' ἣν οὐδόλω; ἔλαβε μέρος δ ἀρμόδιος πρόεδρος τοῦ ἀρμοδίου δημοτ. συμβουλίου (ἐναντίον τοῦ ἄρθρ. 9 τοῦ περὶ ἐπιτηδεύμάτων νόμου).

Ἐν τούτοις οἱ γεωργοὶ καὶ κτηματίαι καταδιώκωνται ἥδη εἰς πληρωμὴν φόρων τῶν ἀνωτέρω χρήσεων, ἀλλ' οὔτοι δὲν πληρώνουσι, καὶ εἶναι δίκαιον νὰ μὴ πληρώσωσι, διότι δὲν εἶναι ἀγωγίζεται, καὶ διότι τὰ κάρα τῶν μεταχειρίζονται εἰς τὰς ἀγροτικὰς ἐργασίας τῶν καὶ τίποτε περισσότερον. Η ὑπόθεσις αὗτη εὑρίσκεται ἥδη ὑπέρφιν τοῦ ὑπουργοῦ τῶν οἰκονομικῶν, πρὸς ὃν κατέφυγον οἱ ἀνωτέρω συμπολίται μας καὶ πιστεύουμεν διότι δ ἀξιότιμος κ. Γιαννόπουλος θέλει θεραπεύει τὰ δίκαια ταῦτα παράπονά των. Θὰ ἐπανέλθωμεν ὅμως ἐκτενέστερον περὶ τούτου, ἵνα φωτίσωμεν καὶ τὸν κ. ὑπουργὸν καὶ πάντα ἄλλον ἀντιφρονοῦντα.

— ‘Ο λοχαγὸς τοῦ πυροβολικοῦ Τομαρόπουλος μετὰ μηκράν νόσου ἀπέθανε γένει. Ή μνήμη του εἴη αἰώνια!

— Ή «Κλειδό» ἔξακολουθεῖ τὴν περὶ τοῦ δημητρικοῦ ζητήματος διατριβὴν τοῦ ἑτέρου τῶν Συντακτῶν αὐτῆς κ. Θερεινοῦ. Ή διατριβὴ αὕτη, τὴν δοπίαν δ συγγραφεύει της ὑπόσχεται νὰ δημοσιεύῃ καὶ ἐν ἴδιαιτέρῳ φυλλαδίῳ, εἶναι σπουδαιοτάτη καὶ μεγάλης ὁφελείας πρόξενος, διότι διότι αὐτῆς δύναται τις εὐκόλως νὰ φωτισθῇ περὶ τοῦ σπουδαιότερου ζητήματος; τῆς φιλολογίας, ἀποδεικνύει δὲ τὴν πολυμάθειαν τοῦ συγγραφέως αὐτῆς. Αφορμὴν εἰς ταῦτην ἔδωκε διατριβὴ τις τοῦ κ. Βερναρδάκη, τῆς δοπίας ἀποδεικνύει τὴν ἐπιπολαιότητα δ κ. Θερεινοῦ, ἀποκαλύπτων συγχρόνως καὶ τὸν συγγραφέα ὅθεν ἴδιοποιήθη ταῦτα δ κ. Βερναρδάκης, δ δε κ. Λιβαδᾶς; τὸ αὐτὸ τοῦτο ἔπραξε καὶ περὶ τῆς γραμματικῆς τοῦ αὐτοῦ κ. Βερναρδάκη. Συνιστῶμεν εἰς πάντας τὴν ἀνάγνωσιν τῆς πραγματείας τοῦ κ. Θερειανοῦ.

— Ο φατριαστικῶς παυθεὶς δικαστὴς τοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει Προξενείου, νομομαθῆς κ. Μιχαηλίδης μετέρχεται ἥδη αὐτῷ ἐπιτυχῶς τὸν δικηγόρον.

— Ο «Ἄλιος» μετατυπώνει τὸν λόγον τοῦ κ. Γενναδίου μετὰ σημειώσεων περὶ τῶν γεγονότων τοῦ 1822.

— Ο συνάδελφος «Ἐθνοφύλαξ» εἶχε γράψει πρὸ τινων ἡμερῶν διτὶ πληρώνονται ὑπεράριθμοι κλητῆρες τοῦ Τυλεγραφείου καὶ διτὶ τινὲς εἶς αὐτῶν διατελοῦσιν ὡς ὑπηρέται τοῦ κ. Κρεστενίτου. Ήδη ὅμως μῆς ἐβεβαίωσε πρόσωπον, εἰς δ ἔχομεν πεποιθησιν διτὶ ὡς πρὸς τὸν κ. Κρεστενίτην δὲν εἶναι ἀληθὲς τοιοῦτόν τι.

— Μᾶς γράφουσιν ἐκ Ναυπλίου. «Εἶναι ἀληθὲς διτὶ κατ'

» ἀρχὰς ἀμελησάστης ὑπωσοῦν τῆς ἀργῆς διεδόθη τὸ νόσημα (τῆς εὐλογίας), ἀλλὰ κατόπιν δραστηρία ἐπιτήρησις ἀποκόπτουσα τὴν συγκοινωνίαν τῶν ἔχουσῶν τὸ νόσημα οἰκιῶν περιώρισε τὸ κακόν καὶ ἥδη οὐδόλως ἀκούεται κακῶν ἢ διόλου ἐμβολιασμένοι.»

— Μία νέα ἐφημερίς διεκδικεῖ τὴν εἰδικότητα τοῦ ὑπέρβεβρίου χαρίέντως! Τῇ ἀποδίδομεν τὸν προσήκοντα ἔπαινον.

— Κατὰ τινὰ τηλεγραφικὴν εἰδήσην ἔξ Ελλησπόντου ἐγένοντο κατὰ τὰς τελευταίας ταύτας ἡμέρας, ἔνεκα τοῦ σφροδρῶς πνέοντος νοτίου ἀνέμου καὶ τῆς τρικυμίας διάφοραι ναυσιθλαβίαι, ἔναυάγησε δὲ καὶ τὸ ρωσικὸν βρίκιον 'Ελένη τοῦ πλοιάρχου Κωνσταντίνου Ματακία ἐκ Σκοπέλου.

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.

ΚΟΥΚΟΥΛΟΣΠΟΡΟΣ τῆς Ιαπωνίας πωλεῖται. Η διεύθυνσις εἰς τὸν ἐν τῷ ὑπουργείῳ τῶν ἐσωτ. κ. Φωστηρόπουλον.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ τὸ κατὰ τὴν ὁδὸν Σταδίου καὶ κάτωθεν τῆς νεοδήμου οἰκίας μαγαζείον τοῦ κ. Εμμ. Βλαχάκη, ἐφέτου.

Ο πισθεν τῆς πλατείας τῆς δύμονος ἐνοικιάζεται τὸ ἐπάνω πάτωμα τῆς οἰκίας τοῦ κ. Βαρνάβα. Ο ἐπιθυμῶν νὰ κατοικήσῃ δύναται νὰ ἐνταμώῃ τὸν ὕδιον κ. Βαρνάβας ἐν τῷ παρὰ τῇ ἐκκλησίᾳ τῆς Ρόμης Παρθεναγωγείων αὐτοῦ.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἀπὸ 1 ἀπριλίου τὸ ἄνω πάτωμα τῆς παρὰ τῇ ἀγορᾷ οἰκίας τοῦ κ. Ιω. Τυπάλδου.

ΤΗΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἀπὸ σήμερον μέχρι ἀ. σεπτεμβρίου τ. ε. ή οἰκία τοῦ κ. Λάζαρερ παρὰ τοῦ κ. Ζένερ γραμματέως τῆς Αγγλικῆς πρεσβείας. Εν τῇ αὐτῇ οἰκίᾳ πωλοῦνται καὶ διάφορα ἔπιπλα. Δύναται νὰ ὕδη τις ταῦτα ἀπὸ τὴν 12 τῆς μεσημβρίας ἐκάστης ἡμέρας.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ ἐν μαγαζείον τῶν κληρονόμων Μπούκρα κατὰ τὴν πλατείαν Ψυρῆ.

Τὰ εἰς Σεπόλια δύω καταστήματα τοῦ κυρίου Αντωνίου Σκλέπα ἐνοικιάζονται μεθ' δλων τῶν ἐν αὐτοῖς, οὖν, βαρελίων καὶ λοιπῶν ἐπίπλων.

ΕΙΣ τὴν οἰκίαν τοῦ ποτὲ Πιστόλα, νῦν δὲ Α. Ρομπότση, ἐνικιάζονται δωμάτια μεγάλα καὶ μικρὰ κατὰ μῆνα καὶ καθ' ἡμέραν πρὸς λεπτὰ 50 διέκαστον ἡμερονόκτιον, ἀνεύ δημιουργίας, ἐκτὸς ἐν ἔχη ὁ προσερχόμενος.

ΕΝΟΙΚΙΑΖΕΤΑΙ τὸ ἄνω πάτωμα τῆς κατὰ τὴν ὁδὸν Σοφοκλέους καὶ Σωκράτους καὶ ἀπέναντι τοῦ φαρμακείου τοῦ κυρίου Α. Γκινάδη καιμένης οἰκίας τοῦ κ. Ν. Σωτηρίου, περιέγει δὲ μίαν αἴθουσαν, τέσσαρα δωμάτια, μαγειρεύοντα κτλ.

ΣΦΡΑΓΙΣ ἐκ γυροσοῦ, φέρουσα δακτυλιόλιθον, ἐπὶ τοῦ ὄποιος ὑπάρχει ἐγκεχαργμένον πρόσωπον ἀνδρός, ἀπωλέσθη τὴν παρελθούσαν Δευτέραν. Ο εὑρών αὐτὴν παρακαλεῖται νὰ τὴν φέρῃ εἰς τὸ γραφεῖον μας, ὅπως ἀποδοθῇ εἰς τὸν ιδιοκτήτην ἐπὶ ἀδρῆς ἀμοιβῆς.

ΑΝΤΑΠΟΧΩΡΙΣΕΙΣ.

Τῷ κ. Α. Ζ. Μπατλή εἰς Καρπενῆσι. Μᾶς ὄφειλετε ἐνδός καὶ ἡμίσεως ἔτους συνδρομήν. Εμβάστε αὐτὴν, ἀλλως δὲν πρέπει νὰ μεταλάβητε τῶν ἀγγάριων Μυστηρίων κατὰ τὰς προσεγκέτες ἀγίας ἡμέρας, ἀν δὲν μῆς πληρώσητε καὶ λάβητε συγχώρησιν.

Ο ἔκδότης ΦΙΛΙΠΠΟΣ ΛΟΥΗΣ.